

Denne side er redigeret af Michael Sørensen

► – Mennesker kommunikerer og rejser globalt. Men min pointe er, at vi jo ikke bor globalt og derfor får større sans for stedforbundethed og for forankring i særlig kultur og historie. Så sammenhængskraft bliver et særdeles varmt emne, når det, vi før tog for givet, bliver udfordret på mange måder, siger Kasper Støvring. – Foto: Malene Korsgaard Lauritsen.

SAMMENHÆNGSKRAFT
Kulturforsker Kasper Støvring argumenterer i ny bog for, hvorfor den danske kultur er særlig værdifuld og værd at bevare

I DANMARK ER VI FØDT – OG DET SKAL VI VÆRNE OM

AF DORTE REMAR

Positiv nationalfølelse. Tillid. Kulturel homogenitet. Det er tre nøglebegreber til forståelse af, hvad sammenhængskraften i det danske samfund bygger på. I hvert fald ifølge Kasper Støvring, kulturforsker, post.doc. på Syddansk Universitet og forfatter – senest til debattbogen ”Sammenhængskraft”.

Her sætter Kasper Støvring fokus på et af tidens mest brugte ord i debatten omkring indvandring, integration, national identitet og globalisering. Han argumenterer for, at sammenhængskraft hverken er politisk, retsligt eller økonomisk fundet, men derimod betinget af vores værdier, normer og adfærdsmønstre: vores kultur.

– I Danmark findes der en positiv og udbredt nationalfølelse. Landet er kulturelt homogent. Der hersker fred og tryghed. Der findes en meget høj grad af tillid, velstand og frihed. Staten er præget af en lav grad af korruption, og danskerne er tilfredse med livet. Kort sagt: Der findes en meget stærk sammenhængskraft i Danmark, siger Kasper Støvring.

Han lagde forleden vejen forbi Kristeligt Dagblads redaktion i det indre København et par dage efter udgivelsen af sin bog, som allerede har skabt debat i medierne. Hans eget bud på den store interesse for emnet er, at det danske samfund og vores nationalkultur bliver udfordret på flere måder i dag.

– Indvandringen har skabt en slags multikulturalisme og en opsplitning af det samfund, som vi tidligere har taget for givet. En anden del af det er, at globaliseringspro-

cessen giver langt større bevidsthed om andre kulturer og forskel på kulturer. Globalisering fører ikke bare til harmoni, så derfor er der også en stigende bevidsthed om egen kulturel identitet som dansker og vesterlænding.

– Mennesker kommunikerer og rejser globalt. Men min pointe er, at vi jo ikke bor globalt og derfor får større sans for stedforbundethed og for forankring i særligt kultur og historie. Så sammenhængskraft bliver et særdeles varmt emne, når det, vi før tog for givet, bliver udfordret på mange måder. Men det er ikke tidligere blevet artikuleret på samme måde som i dag.

Hvad vil det sige at være dansk?

– At man lever et bestemt sted, i sit hjemland, det sted, der er vores. Det danske sprog og det at kunne tale det, værne om det og opfatte det som noget positivt. Traditioner som for eksempel ytringsfrihed og at opfatte det som værdifuldt. Vores fælles religion – den kristne protestantisme. Og dertil kommer en masse uformelle normer som måden, vi omgås hinanden på, tillid, personlig ansvarlighed, ærlighed, pålidelighed og gensidighed, siger Kasper Støvring.

Han nævner også som typisk dansk det at have stærke civile netværk som at tage del i det frivillige foreningsliv, symboler i form af Dannebrog, nationalsangen, monarkiet, folkekirken og Jellingkorset i passet.

I bogen bruger du betegnelsen dansk nationalkultur. Hvordan vil du beskrive den?

– Den er først og fremmest præget af en høj grad af til-

lid. I undersøgelser ligger danskerne nummer et, hvad angår den tillid, som fremmede mennesker kan have til hinanden. Det har stor betydning, at vi har en positiv nationalfølelse, og at danskerne forbinder det med noget positivt at være dansker.

– I min bog gør jeg også meget ud af, at Danmarks historie har været præget af ensartethed i forhold til andre lande. Historisk har det været afgørende, at Danmark altid har haft stærke civile bevægelser som andelsbevægelsen, højskolerne og idrætslivet, hvor mennesker har kunnet mødes frivilligt på decentralt niveau, og hvor man har udviklet positive samarbejdsformer. Det er vigtigt for sammenhængskraften, fordi det foregår nedefra og op og ikke omvendt. Det er en nationalkultur, der har haft karakter af fordragelighed og enighed på folkeligt niveau.

Men nu mener du, at sammenhængskraften er truet?

– Det danske samfund er stadig karakteriseret ved at have sammenhængskraft – ingen andre kulturer har en lignende stærk sammenhængskraft. Derfor var det vigtigt for mig at skrive en bog om noget positivt, vi kan bygge videre på.

– Så jeg er hverken negativ eller pessimist, men mener, at vi har noget værdifuldt, næsten unikt, at bygge på i den danske kultur. Men det tager århundreder at bygge op, og det kan meget hurtigt blive ødelagt. Polen havde for eksempel frem til 1948 en meget stærk sammenhængskraft, men så kom kommunismen og ødelagde den og normerne for tillidsfuldt samarbejde.

– Multikulturalismen er

blevet mere og mere udbredt i en grad, så vi i dag har parallelsamfund i de større danske byer med negative følger som for eksempel de multietniske samfund på indre Nørrebro i København og i Vollsmose i Odense og Gellerup i Århus. Det kan ikke være positivt, og undersøgelser viser da også, at i alle multikulturelle samfund falder tilliden mellem mennesker, og i stedet vokser mistilliden. Der kan være så store kulturelle forskelle, at man ikke kan leve i fordragelighed.

– Selvfølgelig er der mennesker, der gerne vil være en del af den danske kultur og kan se noget positivt ved den. Problemet er de kulturer, der ikke har noget ønske om at tage del i det danske samfund. Og for at blive integreret skal der meget mere til end bare at tage en uddannelse og have et arbejde. Der skal kulturel integration til, det vil sige tilpasning til de ting, der præger den danske kultur som for eksempel opdragelse, syn på kvinder, autoriteter, ytringsfrihed og religiøse dogmer.

Hvad er løsningen?

– At vi insisterer på, at hvad der hedder dansk kultur er positivt, og at det kan man vælge at blive en del af. Man kan opstille en række punkter inden for det, vi kan kalde for kulturel integration, som: opløsning af ghetto-dannelser. At man kan tale det danske sprog. Tager del i foreningslivet. Og gifter sig på kryds og tværs og bliver del af danske familier.

– Når integrationen ikke er lykkedes, er det også danskernes egen skyld i den forstand, at nogle – især fra eliten og meningsdannerne – har haft dårlig samvittighed over at udtrykke positiv natio-

nalfølelse. Det er blevet anset for chauvinisme, og det kan man ikke tillade sig. Samtidig har man stigmatiseret dem, der talte imod multikulturalisme og for nationalfølelse som islamofober, racister, nationalister, småskårne og enfoldige.

Ifølge Kasper Støvring handler hans bog om, hvorfor det danske samfund er så godt, og om, hvordan vi bevarer det.

– Hvem er vi? Det dybe spørgsmål prøver bogen at besvare. Hvis ikke vi kender svaret, kan vi ikke bevare sammenhængskraften, og det danske samfund kan blive nedbrudt.

remar@kristeligt-dagblad.dk

KASPER STØVRING

♦ Født i 1973 i Viborg. Opvokset i Hammel ved Århus. Student fra Langkær Gymnasium. Cand.mag. i litteraturvidenskab fra Københavns Universitet 2002, ph.d. samme sted. Ansat som kulturforsker og post.doc. på Syddansk Universitet fra 2009. Forfatter til ”Blivende værdier. Konservativ kulturkritik og kulturkamp”, ”Det etiske kunstværk. Villy Sørensens poetik og litterære kritik” samt ”Sammenhængskraft”. Har sammen med Morten Ebbe Juul Nielsen redigeret ”Den borgerlige orden. Tanker om borgerlighed og kultur”. Bor i Sorø sammen med sin hustru, Marianne Rathje, og deres datter på fire år.

Læs anmeldelsen af Kasper Støvrings bog på [kristeligt-dagblad.dk](#)

SORGBEARBEJDNING Allan Mæland har som led i sorgprocessen efter sin mors død sammen med venner og familie skabt en mindebog om hende

Til minde om Bente

AF DORTE REMAR

Bente Nyboe Mæland var en kvinde med store armbevægelser, eventyrlysten og med appetit på livet. Hun var selskabelig, elskede at arrangere fest og synge og danse – et livstykke, nogle gange for livlig. Men hun var også et omsorgsfuldt familiemenneske, der bekymrede sig om alt og alle, selvom hun også havde sit eget at kæmpe med. Og så ønskede hun, at der i hendes nekrolog skulle stå: ”Bente har sunget sit sidste vers”.

Bente Nyboe Mæland døde efter flere års kræftsygdom den 15. juni 2009. Hun blev bisat fra Tversted Kirke i Nordjylland, og den 29. juli 2009 på hendes og manden Roars bryllupsdag blev hendes aske spredt i havet.

Alt dette og meget mere kan læses i ”Dig i mig. Bogen om Bente Nyboe Mæland”. Der er tale om en personlig mindebog med billeder og tekst, som er blevet til via Cewe Fotobog – et program, der kan downloades fra nettet.

Det er Bente Nyboe Mælands søn, Allan Mæland, der har taget initiativ til at skabe bogen som led i sin egen sorgproces. Da moderen døde, tænkte han, at ”det kommer jeg aldrig over.” Men så fik han ideen til min-

debogen, der sætter fokus på alt det, som han, familien og vennerne har fået ved at have hende i deres liv, frem for hvad de har mistet.

I alt 18 mennesker, der kendte Bente Nyboe Mæland godt – hendes søn og datter, mand, søskende, svigersøner, børnebørn og nære venner – har hver især skrevet et personligt bidrag i bogen, der også er fyldt med billeder af Bente Nyboe Mæland, fra begravelsen, askespredningen, fester, rejser og af bi-dragyderne.

Det er dybt personlige og private ord og betragtninger over et menneske, der har betydet meget for mange, men som ikke er mere.

”Dig i mig. Bogen om Bente Nyboe Mæland” er en privat udgivelse til brug for de efterladte, men Allan Mæland har besluttet at fortælle om den for at inspirere andre til at lave lignende mindebøger over deres kære.

– Det kan gøre en forskel, når man sætte ord på, hvad en person egentlig har betydet for en på godt og ondt. Det er ikke en historie om, hvordan min mor var som person, men mere en indsigt

i, hvad den person har efterladt sig. Deraf ”Dig i mig”. Hvad blev der tilbage i mig, da min mor forsvandt? Hvilken forskel gjorde hun egentlig? For mig har denne vinkel i min sorg været altafgørende for processen, siger Allan Mæland og fortsætter:

– Selve udformningen af fotobogen var i sin enkelthed en helingsproces, og den er blevet til et koncept, som jeg har sat mig som mål at dele med Danmarks befolkning. Sorg er stadig tabubelagt, men ved at bringe emnet frem i lyset minimeres angsten for konfrontation med døden.

Psykolog og forfatter Rikke Høgsted skriver i sit forord til mindebogen blandt andet, at ”det at lave en mindebog også er en måde at dokumentere forholdet til personen på og på den måde fortsat værne om de værdier, man havde sammen, og som måske netop den person har lært en noget særligt om.”

Man kan læse mere om mindebogs-konceptet på Allan Mælands hjemmeside [www.digimig.dk](#).

remar@kristeligt-dagblad.dk

Panorama-tog

Klassiske togrejser Schweiz

Glacier Expressen fra St. Moritz til Zermatt
Tog & hotel 2 nætter fra kr.

3.795

Toppen af Schweiz

Interlaken-Jungfrauoch-Luzern-Pilatus
Tog & hotel 4 nætter fra kr.

4.895

Verdens tinder

Interlaken/Grindelwald-Jungfrauoch-Zermat-Gornergrat
Tog & hotel 4 nætter fra kr.

5.395

Læs meget mere på [dsbrejsebureau.dk/klassisketog](#)

Pris pr. pers. v/2 pers./specielle regler/begrænset plads

Switzerland

70 13 14 18

dsbrejsebureau.dk

 DSB Rejsebureau
fly · tog · hotel

Unitas Rejser >> til hele verden

... inkl. besøg i spændende Sydney

New Zealand med dansk rejseleder

Fra syd til nord i Kiwiernes verden
Oplev Stillehavets enestående metropol, Sydney, og New Zealands mageløse natur. En rejse med oplevelser i særklasse! Dramatisk bjerglandskab med snedækkede tinder, dybe fjorde og gletschere, frodig regnskov, vulkaner, dampende gejsere, gamle minder fra maorie-kulturen og palmeomkransede strande.

Et møde med en meget imødekomende og gæstfri befolkning, et behageligt klima og et rigt dyreliv. Tag med – nu er chancen her!

Rejseledere Bente og Torben Iversen

5. – 24. februar 2011, 20 dage **kr. 34.990**

Få inspiration til din næste rejse på [www.unitasrejser.dk](#)

Tlf. 87 231 240 **Unitas > Rejser**

Mere end rejser